

Ten dele vloeide Musserts wantrouwen voort uit het besef dat, als het Derde Rijk zich zou kunnen handhaven, de kans groot was dat niet zijn NSB maar Feldmeijers Germaanse SS in Nederland de toon zou gaan aangeven – een SS welke hij terecht was gaan zien als Nederlands onderdeel van een Duitse politieke formatie. Hij had dan ook in april '44 alle functionarissen van de NSB die tegelijk z.g. begunstigende leden waren van de Germaanse SS, gelast dat begunstigend lidmaatschap neer te leggen; met Duitse steun hadden verscheidene functionarissen geweigerd, die lastgeving op te volgen. Eind juni stortte Mussert over dat alles zijn hart uit in een bespreking met vier door hun functies vooraanstaande NSB'ers: de commissaris van de provincie Noord-Holland, mr. A. J. Backer, de burgemeesters van Rotterdam en van Haarlem, de al genoemde Müller en S. L. A. Plekker, en het hoofd van de Secretarie van Staat welke Mussert begin '43 had mogen oprichten, dr. J. H. Carp. *'In scharfen Worten'*, aldus een rapport van de 'SD' (het was vermoedelijk op inlichtingen van Backer gebaseerd), *'tadelte Mussert die 'verräterische' Politik der Deutschen ihm gegenüber. Feldmeijer werde von den Deutschen vorgeschoben, um ihn später als Leiter abzulösen, es bildeten sich in zunehmendem Masse zwei Gruppen, die sich feindlich gegenüber stünden und die jede für sich die Macht anstrebten, nämlich die NSB und die SS.'*¹

Het is, gezien dat alles, begrijpelijk dat Mussert, toen hij kort na *D-Day* besloot tot een bij uitstek duidelijke daad van solidariteit met Hitler over te gaan, geen beroep deed op de medewerking van het *Reichskommissariat*, laat staan van de SS, maar van de *Wehrmacht* die hij als de 'natuurlijke' tegenstander van de SS zag. Na op vrijdag 9 juni Rauter de ietwat theatrale verzekering te hebben gegeven: *'wenn es sein müsse, werde er in Utrecht mit seiner Leibgarde dort sterben, wo er seinerzeit angefangen habe'*² (in Utrecht had hij eind '31 de NSB opgericht), vroeg hij op zaterdagochtend 10 juni aan de *Ortsverteidigungskommandant* van Utrecht die hem samen met Seyss-Inquarts *Beaufragter* was komen bezoeken, of de *Wehrmacht* wellicht *Wehrmacht*-uniformen ter beschikking kon stellen aan hem en de veertig leden van zijn Lijfwacht. Die zaterdag werd, zoals wij in hoofdstuk 1 uiteenzetten, door de *Wehrmacht* verwacht dat grote Geallieerde landingen, ook luchtlandingen, in Nederland aanstaande waren.³ De *Ortsverteidigungskommandant* liet prompt 41 uniformen halen, niet voorziende

¹ *BdS, III B*: Rapport, begin juli 1944, bijlage bij de brief a.v. (*BDC*, 5512). ² Brief, 10 juni 1944, van Rauter aan Himmler in *De SS en Nederland*, dl. II, p. 1369. ³ Rauter droeg er die dag zorg voor dat aan Rost van Tonningen onmiddellijk een machinepistool met de nodige munitie werd uitgereikt.